

Pohled ze solárního průmyslu: vláda má geniální plán: podnikejte bez zisku

Vláda koncem dubna na svém jednání na poslední chvíli změnila novelu zákona o podporovaných zdrojích. Změny mají nejtvrděší dopad na solární elektrárny, pro které by jejich přijetí znamenalo bankrot v přímém přenosu. Ty tam by byly sliby minulých vlád na podporu produkce čisté elektřiny, díky které jen fotovoltaika pomohla ušetřit 2,5 milionu tun hnědého uhlí a vylepšit tak naše životní prostředí. Zisk není pro každého...

Vláda Andreje Babiše navrhla, aby se podpora u solárních elektráren snížila podle vnitřního výnosového procenta (ziskovost projektu). To by ale mělo být nově pouhých 6,3 procenta, což je významně méně než obvyklý úrok bankovních úvěrů. Návod, jak by takový zásah mohly firmy přežít, už Andrej Babiš ani Karel Havlíček k navrhované změně nepřidali.

Vládě však nedochází, že většina provozovatelů má fotovoltaiku jako svůj druhý byznys. Majitelé středních i větších FVE jsou ve většině případů současně také zemědělci, majitelé pékárny, strojaři a další podobné profese. Jejich základní podnikání ve většině případů ohrožila virová epidemie. A teď přichází stát s hrozbou, která je může definitivně dorazit. V této zoufalé situaci, kdy by jim přestalo fungovat veškeré podnikání, by nebyli schopni dostát svým závazkům vůči zaměstnancům, subdodavatelům i bankám.

Foto: archiv Solární asociace (2)

Ing. Miloslav Palata, jednatel společnosti ENERGI BB, s.r.o., která provozuje solární elektrárnu a udělal pouze jednu chybu: důvěřoval českému státu, že bude dodržovat vlastní zákony.

...vyvolení však zisk mají

Zcela jiný přístup má vláda Andreje Babiše k bioplynovým stanicím. Právě těm dovolila výnosnost projektů na téměř dvojnásobné úrovni oproti solárním elektrárnám. Zde se také hodí připomenout, že několik bioplynových stanic vlastní skupina Agrofert. Luxusní podmínky pro bioplynky přitom často nedávají smysl. Ku-

kuřice, kterou se „krmí“ vysušuje půdu a přispívá k její erozi. Podnikatelé investovali do fotovoltaiky na základě objednávky státu. Neměli žádné neověřené informace, postupovali v souladu se státními instrukcemi, dodrželi všechna pravidla. Celých deset let jsou terčem nechutných politických a mediálních útoků, které z nich udělaly solární barony a jejich podnikání dostalo nálepku tunelu. Přitom dělají jen

to, co si stát objednal: vyrábí čistou elektřinu, která pomáhá šetřit naše zdraví a krajinu, ve které žijeme.

Bezpochyby zde bylo několik solárních parků, které měly pochybné pozadí. Jde však o jednotky případů z celkových 28 tis licencí a je úkolem policie a soudů, aby tyto případy prošetřily a případně odsoudily. Kriminalizovat a postihovat celý sektor však nedává smysl. Taký přece neodsoudíme

všechny cukráře, pokud potravinářská inspekce odhalí, že někdo šidí své koblihy.

Chyby v regulaci rozvoje obnovitelných zdrojů udělal stát, to koneckonců přiznává i ministr Havlíček. Politici měli tehdy dát jasná pravidla, kolik má v daných letech vzniknout nových elektráren. Pokud ale chce stát dnes měnit pravidla hry a rušit garantované podmínky, za kterých projekty vznikly, měl by dát podnikatelům šanci,

aby ze solární energetiky vystoupili, zachránili si tak svou pověst a často i střechu nad hlavou. Babišem navrhovaná změna totiž může znamenat, že jim banky kvůli osobnímu ručení za dosud nesplacené úvěry seberou vše, co mají, nebo že se stanou pouhými otroky státu.

Výprodej solární energetiky

Pokud Andrej Babiš a Karel Havlíček nezapomněli své zkušenosti z normálního podnikání, měli by rozumět hrozbám, jakým kvůli jejich rozhodnutí solární sektor bude čelit, a měli by provozovatelům nabídnout, že si stát jejich solární elektrárny koupí za férovou cenu a následně si je bude provozovat sám. Podobně jako to chtějí garantovat ČEZu v případě plánované dostavby nového bloku v Dukovanech. Jinak bude mít devastace podnikatelského prostředí, kterou by tento návrh způsobil nejen v oboru obnovitelných zdrojů, nepochybně masivní soudní dohru. Tuzemské i arbitrážní žaloby na stát nepochybně přijdou, signály jsou jasné. Česko se ještě může vyhnout poškození pověsti u zahraničních investorů. Řada z nich již kroky české vlády narušující garantovanou podporu zaznamenala a začínají mít oprávněnou obavu o další investice v Česku. Což je stav, kterým může Babišova vláda potopit oživení ekonomiky po drtivém propadu během pandemie koronaviru.

(Autorem článku je

Ing. Miloslav Palata, jednatel společnosti ENERGI BB)

Solární elektrárny – po deseti letech nejlevnější zdroj energie, který pomůže oživit ekonomiku

Solární elektrárny urazily za uplynulé desetiletí velký kus cesty, během kterého se staly nejlevnějším zdrojem energie. Navíc díky energii Slunce de facto nevycerpateľný. Investice do nových solárních elektráren doporučují experti z renomované Mezinárodní energetické agentury jako jedno ze základních opatření do stimulačních balíčků pro restart ekonomiky po pandemii koronaviru. Také v Česku může fotovoltaika přinést nová pracovní místa a potřebné investice.

„Obnovitelné zdroje, jako jsou větrná a solární energie, tvoří klíčový pilíř přechodu k čisté energii. Ukázaly, jak mohou nové nízkouhlíkové technologie za správných podmínek rychle růst a stát se dynamickou a inovativní součástí perspektivních ekonomik. Při navrhování stimulačních balíčků by vlády měly mít na paměti strukturální výhody, které mohou obnovitelné zdroje přinést, pokud jde o hospodářský rozvoj a tvorbu pracovních míst,“ stojí ve společné výzvě iniciované Mezinárodní energetickou agenturou, ke které se přidaly vlády Dánska, Francie, Velké Británie, Itálie, Německa nebo Indie. Dalším státním v ní

doporučují soustředit se právě na podporu obnovitelných zdrojů energie.

Nedávno prezentovaná analýza agentury BloombergNEF (BNEF) pak potvrdila, že nejlevnějším novým zdrojem elektřiny pro více než dvě třetiny světové populace jsou solární a větrné elektrárny. Jejich rozvoj pomáhá také významně pokles nákladů u ukládání elektřiny do baterií.

Přes 30 tisíc pracovních míst

V Česku iniciovaly podobné zamyšlení Solární asociace, Aliance pro energetickou soběstačnost a Svaz moderní energetiky. Opírají se o doporučení konzultační společnosti Deloitte, kteří loni spočítali, že do roku 2030 lze ekonomicky smysluplně zvýšit instalovaný výkon solárních elektráren na čtyřnásobek dnešního stavu zejména novými projekty na střechách budov nebo v průmyslově znečištěných lokalitách. Rozvoj obnovitelných zdrojů může přinést investic ve výši 400 miliard korun, pro které by stačila státní podpora ve výši 10 až 14 miliard korun ročně do roku 2030.

Zmíněná studie propočítává zvýšení podílu obnovitelných ze současných zhruba 15 % na 23 % do roku 2030 a to na základě ekonomického posouzení výhodnosti investic. Jako nejvhodnější řešení se jeví právě solární elektrárny. Zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie by podle této studie mělo pozitivní efekt pro zaměstnanost a růst HPD: vytvořily by až 33 tisíc pracovních příležitostí a zvýšily HDP až o 7 procent.

Nové solární elektrárny by mohly růst na střechách obytných budov nebo průmyslových podniků. Čistá energie by tak vznikala v místě spotřeby. Další větší fotovoltaické elektrárny lze umístit do průmyslově zne-

čištěných lokalit, které nelze využít pro zemědělskou produkci nebo rekreaci. Typicky jde například o bývalé skládky nebo území zasažená důlní činností. „Pro to, aby mohly v Česku vznikat nové projekty solárních elektráren, je třeba stabilní prostředí. Jen tak budou nové projekty levné jako u našich sousedů v Německu nebo Polsku,“ upozorňuje Jan Krčmář, předseda představenstva Solární asociace.

Raketový zájem o solární energetiku

Slunečné počasí přeje solární energetice. To se odráží na raketově rychlém vyčerpání podpory pro firemní instalace

FAKTA O DOMÁCÍ SOLÁRNÍ ENERGETICE

- Běžná domácnost může dosáhnout úsporu až 12 tisíc korun ročně na výdajích za energii, pokud si pořídí solární panely na střechu svého domu.
- Návrh investice závisí na celkové spotřebě v dané domácnosti a typech zdrojů energie, které by pomohly solární panely nahradit. V průměru však začíná na 7–8 letech.
- Solární panely od kvalitních výrobců mají garanci výkonu až na 25 let. Jejich životnost je však významně delší. Čistou energii budou vyrábět až 40 let. Po splacení investice de facto zadarmo.

i růstu zájmu o Novou zelenou úsporám pro domácnosti.

České podniky jen za první čtvrtletí připravily projekty nových solárních elektráren za více než 800 milionů korun. Ministerstvo průmyslu zatím alokovalo prostředky na projekty za prvních 500 milionů. Pokud by však vláda našla prostředky na další nové instalace, podpoří výrobu čisté energie na střechách malých a středních podniků, vzniknou tisícovky nových projektů.

Další tisícovky nových solárních střech vzniknou letos na střechách rodinných domů. Také program Nová zelená úsporám totiž eviduje rekordní zájem uživatelů o pořízení solární elektrárny na střechu svého domu. Pokud by se podařilo udržet nastavené tempo, došlo by

během letošního roku opět ke dvojnásobení zájmu o energetickou soběstačnost domácností. „Solární instalace jsou ideální příkladem trojnásobného přínosu v jednom kroku: snižují firmám a domácnostem výdaje za energii, vytváří pracovní místa v regionálních firmách, a navíc redukuje spotřebu fosilních paliv a tím čistí vzduch ve městech a obcích. Stát by měl usilovat o stabilní růst sektoru, podpořit tak oživení ekonomiky zastavené pandemií koronaviru,“ dodává k výhodám rozvoje decentralizované energetiky Martin Sedlák ze Svazu moderní energetiky.

Stranu připravil
Jiří Tichý

Partnerem stránky je

SOLÁRNÍ ASOCIACE
SLUNCE • ENERGIE • AKUMULACE